

Pražníčno
leto

Kazalo

- 2 Uvod
- 4 Razstava Praznično leto
- 7 O praznikih
 - 7 Prešernov dan, slovenski kulturni praznik
 - 8 Valentino
 - 9 Pustovanje
 - 10 Dan žena
 - 10 Gregorjevo
 - 11 Materinski dan
 - 12 Velikonočni čas
 - 14 Dan upora proti okupatorju
 - 15 Praznik dela
 - 16 Florjanovo
 - 17 Zaključek vrtca in osnovne šole
 - 18 Telovo
 - 19 Dan državnosti
 - 20 Marijino vnebovzetje
 - 21 Prvi šolski dan
 - 22 Hubertova maša
 - 23 Zahvalna nedelja
 - 24 Advent in božični čas
 - 26 Štefanovo
 - 27 Druge decembske prireditve
 - 28 Zakramenti
 - 29 Poroke in obletnice porok
 - 30 Rojstni dnevi
 - 31 Občinski prazniki
 - 35 Krajevni dogodki s praznično noto
- 42 Literatura in viri

Praznično
leto

v občinah Ribnica, Sodražica, Loški Potok in Dobrepolje

Katalog Praznično leto je zadnja aktivnost večletnega projekta preučevanja sodobnega prazničnega leta v občinah Ribnica, Sodražica, Loški Potok in Dobrepolje. V teh občinah Muzej Ribnica opravlja svojo javno službo. Tekom let smo popisovali in preučevali še žive starosvetne šege, sodobne praznike, turistične prireditve ter različna praznična druženja. Na ta način smo za muzej zbrali obsežno gradivo novejše zgodovine, ki je obdelano po muzejskih standardih.

Kaj pa je praznik?

Praznik je pomemben dan v življenju posameznika ali neke skupnosti. Praznični dnevi se od navadnih ločijo po tem, da se postreže boljša hrana, da si ljudje oblečejo boljšo obleko in se odtrgajo od vsakdanjih opravil ter si vzamejo čas zase. Na praznični dan eni počivajo, drugi organizirajo zabave, tretji pa se jih veselo udeležujejo. Kakor komu paše, saj je vendar praznik.

Pestrost prazničnega leta je za seboj potegnila dilemo glede sistemizacije praznikov. V Slovenskem etnološkem leksikonu so prazniki razdeljeni na eni strani na osebne in družinske ter na drugi strani na praznike skupnosti. Prazniki skupnosti pa so sila različni, tu gre lahko za cerkvene praznike, državne in tudi mednarodne praznike, stanovske praznike in druge krajevne praznike. Cerkveni prazniki so zapovedani (božič, velika noč, binkošti, telovo, veliki šmaren, vsi sveti, nekateri od teh so tudi uradno dela prosti dnevi), nezapovedani in slovesni (žegnanje oz. praznovanje godu zavetnika cerkve). Pri državnih pa tudi mednarodnih praznikih se s poudarjanjem obletnic pomembnih dogodkov ter skupnih kulturnih in tudi verskih vrednot gradi skupna

identiteta naroda. Slovenski državni prazniki so: novo leto (1. in 2. januar); Prešernov dan, slovenski kulturni praznik (8. februar); dan upora proti okupatorju (27. april); praznik dela (1. in 2. maj); dan Primoža Trubarja (8. junij); dan državnosti (25. junij), združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom (17. avgust); vrnitev Primorske k matični domovini (15. september); dan slovenskega športa (23. september); dan suverenosti (25. oktober); dan spomina na mrtve (1. november), dan Rudolfa Maistra (23. november) in dan samostojnosti in enotnosti (26. december). Šest od naštetih državnih praznikov ni dela prostih dni. Na skupno identiteto vplivajo tudi stanovski in krajevni prazniki, saj vse zbrane ljudi povezuje nekaj skupnega.

Praznično leto je uveljavljen izraz za cerkvene in posvetne praznike, ki si sledijo po koledarskem zaporedju. Nekateri prazniki imajo določen datum in se vsako leto praznujejo na isti dan. So pa tudi prazniki, ki nimajo stalnega datuma. Eden takih je velika noč, ki se praznuje na prvo nedeljo po prvi pomladni polni luni. Na datum velike noči je vezanih kar nekaj praznikov, tudi pust. Na konec kataloga so uvrščeni še zakramenti, poroke, rojstni dnevi, občinski prazniki in krajevni dogodki s praznično noto.

Vsi prazniki, ki jih praznujemo, v katalogu seveda niso našteti, glavnina pa je zajeta. Značilnost kataloga je, da praznično leto predstavi vizualno, skozi fotografije. Nabor fotografij je bil pester, saj so jih prispevali profesionalni fotografi, lokalni novinarji, šole, vrtci, društva in številni posamezniki, ki so prepoznali pomen muzejskega dela.

Razstava Praznično leto

Praznike smo na razstavi razdelili v štiri vsebinske sklope: cerkveno praznično leto, posvetno praznično leto, osebni prazniki in krajevni dogodki s praznično noto. Prvi trije sklopi so bili skupni za vse štiri občine, sklop t. i. krajevnih dogodkov s praznično noto pa je bil narejen posebej za vsako občino.

Pri cerkvenem prazničnem letu, ki je zelo pestro, so bili izpostavljeni božični in velikonočni čas ter maše za posvetitev dela.

Posvetni prazniki so tako državni prazniki kot tudi prazniki posameznih občin. Na razstavi so bili izpostavljeni prazniki vseh štirih občin ter dan državnosti, Prešernov dan in 1. maj.

Osebni praznik je dan posebnega pomena vsakega posameznika. Ti posebni dnevi so lahko povezani z verskim življenjem, šolanjem, delom, jubilejem in podobno.

Krajevni dogodki s praznično noto imajo za skupnost združevalen pomen. V organizacijo in izvedbo takega dogodka je vpleteneh veliko ljudi, skupnost pa dogodek tudi nestrnno pričakuje in se ga veseli.

Razstava je bila septembra 2022 na ogled v Ribnici v ribniškem gradu. Prvo gostovanje je bilo v Loškem Potoku oktobra 2022. Novembra 2022 se je razstava preselila v Sodražico in decembra 2022 v Dobrepolje. Na ta način je Muzej Ribnica obiskal vse občine, kjer pokrivamo javno službo, in jih z razstavo povezel v enovito celoto. Ob razstavi je tekel tudi pester spremljevalni program.

Razstava Praznično leto

Postavitev razstave v Ribnici.
Arhiv Muzeja Ribnica.

Postavitev razstave v Loškem Potoku.
Arhiv Muzeja Ribnica.

Postavitev razstave v Sodražici.
Arhiv Muzeja Ribnica.

Postavitev razstave v Dobrepolju.
Arhiv Muzeja Ribnica.

O praznikih

Delavnica izdelovanja pustne maske.
Arhiv Muzeja Ribnica.

V vsaki občini, ki jo je razstava obiskala, je bila izvedena delavnica fotografiranja z mobilnim telefonom.
Arhiv Muzeja Ribnica.

Spremljevalni program razstave Praznično leto

Tečaj vezenja velikonočnega prtička.
Arhiv Muzeja Ribnica.

Prešernov dan, slovenski kulturni praznik

Prešernov dan je osrednji slovenski kulturni praznik in je dela prost dan. Obletnico smrti dr. Franceta Prešerna praznujemo Slovenci kot državni praznik od leta 1945.

Kulturna prireditev Dragarske doline ob Prešernovem dnevu.
Kulturni program so popestrili člani vokalno-instrumentalne zasedbe Binklarji.

Podpreska, februar 2017. Foto Nevenka Dražetič. MR, V_2771.

Pustovanje

Valentinovo

14. februarja goduje sv. Valentin. Med ljudmi je znan kot vremenski svetnik, saj znani rek pravi, da ima sv. Valentin ključ do korenin. Na njegov god naj bi se narava začela prebujati iz zimskega spanja. V zadnjih letih je valentinovo znano predvsem kot dan zaljubljenih.

Valentinovo

Valentinova ponudba v Cvetličarni Špela.

Ribnica, februar 2017. Foto Vasja Zidar. MR, V_2921.

Pustovanje

Pustovanje izvira iz predkrščanske dobe, vendar je v naših krajih še vedno zelo živo. Datum pusta ni stalen, ampak se spreminja, saj je vezan na veliko noč. Glavno pustno dogajanje poteka med ta debelim četrtekom in pustnim torkom. Nato nastopi pepelnica in 40-dnevni post.

Pustni karneval.

Ribnica, marec 2014. Foto Marko Modrej. MR, V_2751.

Pustna prireditev in Zagariške mačkare.

Zagorica, februar 2020.
Foto Tamino Petelinšek.
MR, V_2847.

Na ta debel četrtek zvečer se na ribniškem trgu s pokanjem s korobači začne pustni čas.
Posnel Daniel Divjak.

V Dobrepolski dolini na ta debel četrtek spečejo štulo.
Posnel Zavod Parnas.

Pustni čas v Ribnici se zaključi s sežigom pusta Naceta.
Posnel Muzej Ribnica.

V času pusta ribniške gospodinje pripravljajo rožičeve žinkrose.
Posnel Muzej Ribnica.

Dan žena

Mednarodni praznik žensk je predlagala Clara Zetkin leta 1910 na 2. mednarodni konferenci socialistk v Köbenhavnu. Sprva so dan žena praznovali 19. marca, od leta 1917 pa se praznuje 8. marca v spomin na v požaru umrle delavke tekstilne tovarne v New Yorku in v spomin na stavko tekstilnih delavk v Sankt Peterburgu. Splošna volilna pravica je bila v Sloveniji uzakonjena leta 1945.

Prireditev ob dnev Žena.
Posnela Televizija Rkanal+.

Gregorjevo

12. marca goduje sv. Gregor. Že rek, da se na gregorjevo ptički ženijo, nam pove, da je prišla pomlad. V obrtniških središčih na Gorenjskem je bila navada, da so na predvečer gregorjevega spuščali luči po vodi, saj naj bi rokodelci tedaj prenehali delati ob umetni svetlobi. V zadnjih letih pa se je spuščanje gregorčkov razmahnilo po celi Sloveniji in dobilo obliko pomladne šege.

Gregorjevo

Rokodelski center Ribnica od svoje ustanovitve organizira delavnico izdelovanja gregorčkov in nato spuščanja gregorčkov po reki Bistrici.

Ribnica, marec 2015. Foto Katja Žagar. MR, V_2922.

Dan žena

Materinski dan

Materinski dan praznujemo 25. marca, to je na dan Marijinega oznanjenja. Na ta dan naj bi nadangel Gabriel Mariji oznanil, da bo čudežno rodila otroka. Božič, praznik Jezusovega rojstva, praznujemo točno devet mesecev po tem datumu.

Praznovanje pomladi ob materinskem dnevu. Prireditev so pripravili učenci POŠ dr. Janeza Evangelista Kreka.

Sv. Gregor, marec 2022. Foto Tadeja Bambič. MR, V_2758.

Velikonočni čas

Velikonočni čas

Velika noč je najpomembnejši krščanski praznik, saj kristjani takrat praznujejo Jezusovo vstajenje od mrtvih. Velika noč nima stalnega datuma, praznuje se na prvo nedeljo po prvi pomladni polni luni. Teden pred veliko nočjo se imenuje veliki teden; začne se s cvetno nedeljo, ko blagoslovijo cvetnonedeljske butare. Velikonočna nedelja in velikonočni ponедeljek sta v Sloveniji dela prosta dneva.

Izdelovanje cvetnonedeljske butare.
Loški Potok, marec 2012. Arhiv TD Loški Potok.
MR, V_2625.

Blagoslov velikonočne sveče na veliko soboto.
Ribnica, april 2019. Arhiv Župnije Ribnica.
MR, V_2687.

Blagoslov velikonočnih jedi na veliko soboto.
Kompolje, april 2014. Foto Tamino Petelinšek.
MR, V_2626.

Umivanje nog "apostolom" na veliki četrtek.
Videm, marec 2018. Foto Tamino Petelinšek.
MR, V_2848.

Barvanje pirhov na veliki petek.
Sodražica, april 2021. Foto Ljubica Košir.
MR, V_2924.

Vstajenska procesija na veliko noč.
Sodražica, april 2019. Foto Žiga Lovšin.
Arhiv občine Sodražica.
MR, V_2627.

Procesija na Zdensko reber k sv. Antonu Padovanskemu na velikonočni ponedeljek.
Zdenska vas, april 2017. Foto Tamino Petelinšek.
MR, V_2853.

Dan upora proti okupatorju

Dan upora proti okupatorju je državni praznik in dela prost dan. Praznujemo ga 27. aprila. Na ta dan je bila leta 1941 v hiši Josipa Vidmarja v Ljubljani ustanovljena Osvobodilna fronta.

20. jubilejni blagoslov motorjev in motoristov, ki ga vsako leto na dan upora proti okupatorju organizira društvo Motoristi za Motoriste.

Nova Šifta, april 2018. Foto Marko Burger. MR, V_2933.

Dan upora proti okupatorju

Praznik dela

Praznik dela je državni praznik in dela prost dan, praznujemo ga 1. in 2. maja. Leta 1889 je kongres 2. internationale v Parizu predlagal 1. maj kot praznik delavske solidarnosti. Pri nas je bil kot državni praznik razglašen leta 1945.

Blagoslov traktorjev in traktoristov poteka vsako leto 1. maja pri sv. Gregorju. Sv. Gregor, 1. maj 2022. Foto Matevž Kaplan. MR, V_2630.

Kresovanje na predvečer praznika dela. Sodražica, 30. april 2022. Arhiv PGD Sodražica. MR, V_2693.

Praznik dela

Budnica za 1. maj.
Posnela Godba Dobrepole.

Budnica za 1. maj.
Posneli KUD Ribniški pihalni orkester.

Florijanova nedelja

Florjanovo

Sv. Florjan, ki goduje 4. maja, je zavetnik gasilcev, zato na njegov god ali drug bližnji datum marsikje potekajo maše za gasilce.

Florijanova nedelja z mašo za gasilce in vaškim žegnanjem.

Ponikve, pred cerkvijo sv. Florijana, maj 2016. Foto arhiv PGD Ponikve. MR, V_2915.

Zaključek vrtca in osnovne šole

Praznovanja ob zaključku vrtca in šole so za otroke in starše pomembna. Zaključuje se eno poglavje in začenja novo v življenju otroka in družine.

Zavrtimo vetrnico – zaključna prireditev ribniških »malih maturantov«.

Ribnica, junij 2022.
Arhiv Vrta Ribnica.
MR, V_2651.

Zaključek vrtca in osnovne šole

Skupinska fotografija z valeto na OŠ Loški Potok.

Loški Potok, junij 2022.
Arhiv OŠ dr. Antonia Debeljaka
Loški Potok.
MR, V_2660.

Predstavitveni video generacije 2007
Osnovne šole Dobrepolje.
Posnel Mark Svetec s sošolci.

Telovo

Telovo ali praznik sv. rešnjega telesa in krvi praznujemo v četrtek po nedelji sv. trojice. Praznik nima stalnega datuma, saj je vezan na veliko noč. Kristjani se na ta praznik spominjajo Jezusove navzočnosti v evharistiji.

Telovska procesija pri sv. Gregorju na Slemenih.
Sv. Gregor, junij 2022. Foto Polona Rigler Grm. MR, V_2925.

Telovo

Dan državnosti

Dan državnosti praznujemo 25. junija in je državni praznik in dela prost dan. Na ta dan sta bili leta 1991 sprejeti Deklaracija o neodvisnosti Slovenije in Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije.

Dan državnosti – maša za domovino v župnijski cerkvi sv. Štefana.

Ribnica, junij 2022. Foto Matevž Petrovič.
MR, V_2686.

Dan državnosti – simbolno veteransko dejanje.

Sodražica, junij 2020.
Foto Marko Burger.
Arhiv Občine
Sodražica. MR, V_2684.

Dan državnosti – gasilska parada.
Zagorica, junij 2016. Foto Bojan Novak.
MR, V_2685.

PGD Hrib-Loški Potok na dan državnosti organizira prireditev Kdor zna, naj igra. Na njej se predstavijo domači ljubiteljski glasbeniki.

Loški Potok, junij 2011. Foto Vinko Košmerl. MR, V_2923.

Marijino vnebovzetje

Marijino vnebovzetje praznujemo 15. avgusta in je dela prost dan. Prazniku rečemo tudi veliki šmaren. Na ta dan se verniki spominjajo Marijine smrti in njenega vnebovzetja.

Dekleta nosijo Marijin kip v procesiji.

Nova Šifta, avgust 2019. Foto Žiga Lovšin.
Arhiv Občine Sodražica. MR, V_2810.

Marijino
vnebovzetje

Procesija z lučkami na predvečer praznika.

Nova Šifta, avgust 2019. Foto Žiga Lovšin.
Arhiv Občine Sodražica. MR, V_2808.

Praznovanje Marijinega vnebovzetja pred cerkvijo v Podgorici.

Avgust 2017. Foto Tamino Petelinšek. MR, V_2849.

Prvi šolski dan

Prvi šolski dan je v življenju otroka dan, ki si ga zapomni za vedno. Učitelji in starši se zato potrudijo, da bi jim to doživetje ostalo v lepem spominu. Slovenska država staršem na ta dan omogoča pravico do plačane odsotnosti z dela za oba starša.

Prvi šolski dan

Vstop v prvi razred.

Sodražica, 1. september 2016. Arhiv OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica.
MR, V_2655.

Hubertova maša

Sv. Hubert goduje 3. novembra in je zavetnik lovcev, matematikov, optikov in kovinarjev. Maša, ki poteka za lovski stan, se imenuje Hubertova maša.

Hubertova maša

Hubertova maša v župnijski cerkvi sv. Lenarta.
Loški Potok, september 2011.
Arhiv družine Bambič.
MR, V_2635.

Zahvalna nedelja

Zahvalna nedelja se obhaja na nedeljo po prazniku vseh svetih. Namenjena je tako hvaležnosti in zahvali za dobro letino kot tudi hvaležnosti za vse dobro v življenju posameznika.

Zahvalna nedelja

Okrašena župnijska cerkev sv. Lenarta na zahvalno nedeljo. Za okrasitev so poskrbelle članice DU Loški Potok.

Loški Potok, november 2019. Foto Tanja Lavrič. MR, V_2766.

Advent in božični čas

Advent se začne s prvo adventno nedeljo, to je četrta nedelja pred božičem. Advent je čas duhovne priprave vernikov na praznik Kristusovega rojstva.

Marijo nosijo – adventna ljudska pobožnost.
Gobel, december 2012. Foto Žiga Lovšin.
Arhiv občine Sodražica. MR, V_2622.

Delavnica peke parkljev.
Hrib-Loški Potok, november 2019. Foto Tanja Lavrič.
MR, V_2929.

Miklavž s spremstvom, pripravljen na obhod po hišah v vasi.
Hrovača, december 2022.
Foto Maruša Prelesnik.
MR, V_2932.

Advent in božični čas

Po božično drevesce.
Dobrepolje, december 2017. Foto Tamino Petelinšek.
MR, V_2850.

Polnočnica v župnijski cerkvi povišanja sv. Križa.
Dobrepolje, december 2013.
Foto Tamino Petelinšek.
MR, V_2624.

Postavljanje jaslic v župnijski cerkvi sv. Štefana.
Ribnica, december 2017. Foto Vasja Zidar.
MR, V_2612.

Pritrkavanje na sveti večer.
Nova Šifta, december 2019.
Foto Marko Burger.
Arhiv občine Sodražica.
MR, V_2928.

Božič z okusom.
Posnel Zavod Parnas.

Župnek iz Loškega Potoka.
Posnel Zavod Parnas.

Štefanovo

Štefanovo je god sv. Štefana in se praznuje 26. decembra. Na ta dan potekajo po vsej Sloveniji blagoslovi konj.

Blagoslov konj na štefanovo.

Nova Štifta, december 2021. Foto Primož Tanko. MR, V_2636.

Druge decembske prireditve

Praznični december zaznamujejo razni sejmi, prireditve za odrasle in otroke, praznična druženja. Vasi in občinska središča so okrašeni z lučkami, smrekami in drugim novoletnim okrasjem.

Prižig božičnega ognja.

Sodražica, december 2019.

Foto Zdenka Lušin.

Arhiv Občine Sodražica. MR, V_2926.

Decembski čas zaznamujeta razstava župnekov v organizaciji DU Loški Potok in krašenje smrekic v organizaciji TD Loški Potok.

Loški Potok, december 2016.
Foto Tanja Lavrič. MR, V_2765.

Dedek mraz pred Rokodelskim centrom Ribnica.

Ribnica,
december 2013.
Foto Žiga Lovšin.
MR, V_2927.

Druge decembske prireditve

Božično-novoletni koncert v Ribnici.
Posnel KUD Ribniški pihalni orkester.

Božično-novoletni koncert v Loškem Potoku.
Posnel Matthias Mallešič.

Božično-novoletni koncert v Sodražici.
Posnel Tamburaški orkester Sodražica.

Božično-novoletni koncert v Dobrepolju.
Posnela Godba Dobrepolje.

Zakramenti

Zakramenti, ki jih prejemajo posamezniki med svojo duhovno rastjo v katoliški cerkvi, so praznik tako za posameznika in njegovo družino kot tudi za celo skupnost.

Zakramenti

Birma v župnijski cerkvi sv. Lenarta v koronskih časih.

Loški Potok, junij 2021. Foto Daniel Vincsek.
Arhiv družine Mišič. MR, V_2754.

Krst Žige Asiča.
Ribnica, september 2021.
Foto Aleš Lesar.
Arhiv družine Asič Lesar.
MR, V_2638.

Prvobhajanka Rebeka Rotar s starši.
Videm, maj 2016. Foto Tamino Petelinšek.
Arhiv družine Rotar. MR, V_2663.

Nova maša Simona Viranta.
Sodražica, julij 2016. Foto Žiga Lovšin.
Arhiv Občine Sodražica. MR, V_2643.

Poroke in obletnice porok

Poroča je obred sklenitve zakonske zveze. Ker gre za pomemben obred, je okoli njega spletenih mnogo ženitovanjskih šeg.

Poročni mlaj. Po vaški šagi sta mladoporočenca dolžna shraniti srce z mlaja do naslednje vaške poroke.
Brež, oktober 2017. Foto Nastja Dejak. MR, V_2757.

Poroke in obletnice porok

Poroča v župnijski cerkvi sv. Roka v Dolenji vasi. Cerkvena poroka je eden od omenjenih zakramentov.

Dolenja vas, julij 2013. Foto Žiga Lovšin.
Arhiv družine Hočevar. MR, V_2753.

Šranga ob poroki Laure Sušnik.
Zagorica, september 2019. Foto Nastasia Photography.
MR, V_2752.

Zlatoporočenca Pavla in Jože Osvald z otroki.
Ribnica, junij 2015. Arhiv družine Osvald.
MR, V_2666.

Rojstni dnevi

Rojstni dan je osebni praznik, ko se vsako leto spominjamo svojega rojstva. Rojstne dneve lahko razdelimo v tri kategorije: rojstni dnevi otrok, okrogle obletnice in navadni rojstni dnevi.

Postavljanje mlaja
Jožetu Lavriču ob
praznovanju abrahama.
Loški Potok, april 2015.
Arhiv družine Lavrič.
MR, V_2664.

Rojstni dnevi

Praznovanje sedmega rojstnega dneva Eve Zver.
Ribnica, avgust 2022. Arhiv družine Zver.
MR, V_2764.

Občinski prazniki Praznik Občine Ribnica

Občina Ribnica praznuje občinski praznik 23. oktobra. Cesar Friderik III. je leta 1492 na ta dan izdal t. i. krošnjarski patent, s katerim so smeli Ribničani prosto trgovati z žitom, platnom in doma izdelano robo po vseh deželah cesarstva.

Praznik Občine Ribnica – nastop okteteta Gallus.
Ribnica, oktober 2021. Foto Matevž Petrovič.
MR, V_2697.

Občinski prazniki

Praznik Občine Ribnica
– župan Samo Pogorelc
z nagrajenci.
Ribnica, oktober 2021.
Foto Matevž Petrovič.
MR, V_2706.

Občinski prazniki

Praznik Občine Dobropolje

Občina Dobropolje praznuje občinski praznik 6. decembra. Tega dne se je leta 1868 v Podgorici v Dobropolju rodil Fran Jaklič – Podgoričan. Bil je nadučitelj osnovne šole v Dobropolju, pisatelj, organizator in politik.

Občinski prazniki

Praznik Občine Dobropolje –
nastop Godbe Dobropolje.

Dobropolje, december 2018.

Foto Tamino Petelinšek.
MR, V_2748.

Praznik Občine Dobropolje – župan Igor Ahačevčič
z nagrajenci.

Dobropolje, december 2018. Foto Tamino Petelinšek.
MR, V_2750.

Občinski prazniki

Praznik Občine Sodražica

Občina Sodražica praznuje občinski praznik 30. oktobra. Leta 1751 je na ta dan vladarica Marija Terezija »vasi« Sodražica dovolila oz. odobrila pravico do tedenskega tržnega dneva.

Občinski prazniki

Praznik Občine Sodražica – nastop ansambla
Franca Miheliča.

Sodražica, oktober 2019. Foto Žiga Lovšin.

Arhiv Občine Sodražica.
MR, V_2744.

Praznik Občine Sodražica – župan Blaž Milavec
z nagrajenci.

Sodražica, oktober 2021. Foto Marko Burger.
Arhiv Občine Sodražica.
MR, V_2745.

Občinski prazniki

Praznik Občine Loški Potok

Občina Loški Potok praznuje občinski praznik 4. oktobra. Na ta dan se je leta 1875 začel redni šolski pouk v osnovni šoli v Loškem Potoku.

Občinski prazniki

Praznik Občine Loški Potok
– kulturni program.

Loški Potok, oktober 2019.
Foto Vinko Košmerl.
MR, V_2747.

Praznik Občine Loški Potok
– župan Ivan Benčina z
nagrajenci.

Loški Potok, oktober 2016.
Foto Milan Glavonjić.
MR, V_2746.

Krajevni dogodki s praznično noto

Krajevni dogodki s praznično noto imajo za skupnost združevalen pomen. V organizacijo in izvedbo je pogosto vpletena najširša množica. Vsa skupnost dogodek tudi nestrplno pričakuje in se ga veseli.

Krajevni dogodki s praznično noto

Krajevni dogodki s praznično noto Poletne prireditve in sejmi

Poletne prireditve in sejmi

Vlado Kreslin z Malimi bogovi in
Beltinško bando na Grajskem večeru.
Ribnica, julij 2016. Foto Matevž Petrovič.
MR, V_2708.

Psoglavski dnevi. Večer na trgu.
Nastop Tamburaškega orkestra
Sodražica.
Sodražica, junij 2022.
Foto Marko Burger.
Arhiv Občine Sodražica.
MR, V_2846.

18. likovno srečanje je tako kot leta poprej
organiziralo TD Loški Potok.
Loški Potok, junij 2021. Foto Branko Lautar.
MR, V_2768.

41. Ribniški semenj suhe robe in lončarstva.
Ribnica, september 2016. Foto Vasja Zidar.
MR, V_2761.

Oratorij Dobrepolje.
Videm, avgust 2014. Foto Tamino Petelinšek.
MR, V_2870.

Psoglavski dnevi. Tržni dan.
Sodražica, junij 2019. Foto Žiga Lovšin.
Arhiv Občine Sodražica.
MR, V_2829.

Krajevni dogodki s praznično noto Športne prireditve

11. Tek po Lončariji. Danes se dogodek imenuje Lončarija teče; odvija se prvo soboto v juliju.
Dolenja vas, julij 2012. Foto Milan Glavonjić.
MR, V_2763.

Ribn'ca trail. Krošnjarčkov tek za predšolske otroke.
Ribnica, september 2022. Foto Jože Opeka.
MR, V_2934.

18. športni dan v Bruhanji vasi.
Bruhanja vas, junij 2021. Foto Bojan Novak.
MR, V_2881.

Psoglavski dnevi. Dan športa.
Sodražica, junij 2022. Foto Miha Vetrh.
MR, V_2801.

Vsakoletni pohod Po stezicah naših prednikov organizirata KŠD Draga in Vaška skupnost Novi Kot.
Novi Kot, julij 2016. Foto Nevenka Dražetič.
MR, V_2772.

Konjeniška prireditev v Strugah.
Pri Cerkvi, september 2013. Foto arhiv KD Struge.
MR, V_2893.

Športne prireditve

Zmagovalci psoglavskega turnirja v balinanju.
Sodražica, avgust 2022. Foto Marko Matelič.
MR, V_2790.

Igre brez meja organizira Turistično
rekreativni klub Nevtralia.
Posnel Matthias Mallešič.

Krajevni dogodki s praznično noto Kulinarične prireditve

Fižolov dan v Hrovači je obudil zanimanje za avtohtono vrsto fižola ribnčan.

Hrovača, avgust 2016. Arhiv VETD Hrovača.
MR, V_2931.

Tretje dobrepolsko krompirjevanje.
Videm, avgust 2022. Foto Bojan Novak.
MR, V_2890.

Kulinarične prireditve

Zmagovalke Vampijade 2019 s strokovno komisijo.

Sodražica, junija 2019. Foto Žiga Lovšin.
Arhiv Občine Sodražica.
MR, V_2826.

Krajevni dogodki s praznično noto Gasilske prireditve

Proslava PGD Prigorica ob 160-letnici rojstva Ignacija Merharja. Uradnemu delu je sledila gasilska veselica.

Prigorica, avgust 2016. Foto Vasja Zidar.
MR, V_2760.

Gasilska parada ob 90-letnici PGD Gora.
Gora, avgust 2011. Arhiv PGD Gora.
MR, V_2828.

Gasilske prireditve

Osrednja proslava ob 120-letnici PGD Hrib-Loški Potok.
V ozadju vidna nova avtocisterna.
Loški Potok, junij 2018. Foto Vinko Košmerl.
MR, V_2769.

Literatura in viri

BAŠ, Angelos (ur.)

2011 Slovenski etnološki leksikon. Ljubljana: Mladinska knjiga.

BOGATAJ, Janez

1998 Smo kaj šegavi?: leto šeg in navad na Slovenskem. Ljubljana: Mladinska knjiga.

2011 Slovenija praznuje: sodobne šege in navade na Slovenskem. Ljubljana: Mladinska knjiga.

JEZERNIK, Božidar

2010 Kulturna dediščina in identiteta. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

KURET, Niko

1989 Praznično leto Slovencev I in II: starosvetne šege in navade od pomladi do zime. Ljubljana: Družina.

OVSEC, Damjan J.

1993 Velika knjiga o praznikih: praznovanja na Slovenskem in po svetu. Ljubljana: Domus.

2010 Praznovanje pomladi in velike noči na Slovenskem in po svetu. Ljubljana: Modrijan.

Praznično leto

v občinah Ribnica, Sodražica, Loški Potok in Dobrepolje

Slika na naslovni:

Po božično drevesce. Dobrepolje, december 2017. Foto Tamino Petelinšek.

Izdajatelj: **Muzej Ribnica**

Založil: **Javni zavod Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost**

Zanj: **Tina Peček**

Avtorica: **Vasja Zidar**

Jezikovni pregled: **Anica Mohar**

Oblikovanje razstave: **Mateja Goršič**

Oblikovanje in prelom kataloga: **Barbara Koblar**

Tisk: **Tiskarna Linear**

Naklada: **300 izvodov**

Ribnica, **december 2022**

Izdajo publikacije so omogočili:

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

394.2(497.434)(083.824)
398.33(497.434)(083.824)

ZIDAR, Vasja

Praznično leto : v občinah Ribnica, Sodražica, Loški Potok in Dobrepolje / [avtorica Vasja Zidar]. - Ribnica : Javni zavod Rokodelski center Ribnica - zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost, 2022

ISBN 978-961-7142-03-7
COBISS.SI-ID 134808579

Praznično leto je uveljavljen izraz za cerkvene in posvetne praznike, ki si sledijo po koledarskem zaporedju. Nekateri prazniki imajo določen datum in se vsako leto praznujejo na isti dan. So pa tudi prazniki, ki nimajo stalnega datuma. Eden takih je velika noč, ki se praznuje na prvo nedeljo po prvi pomladni polni luni.

